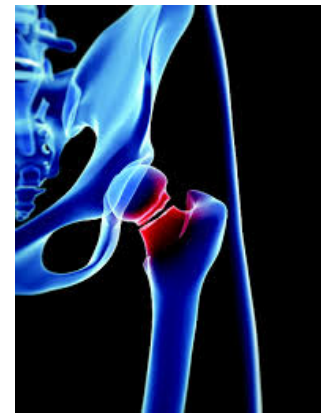

The Trondheim Hip Fracture Trial

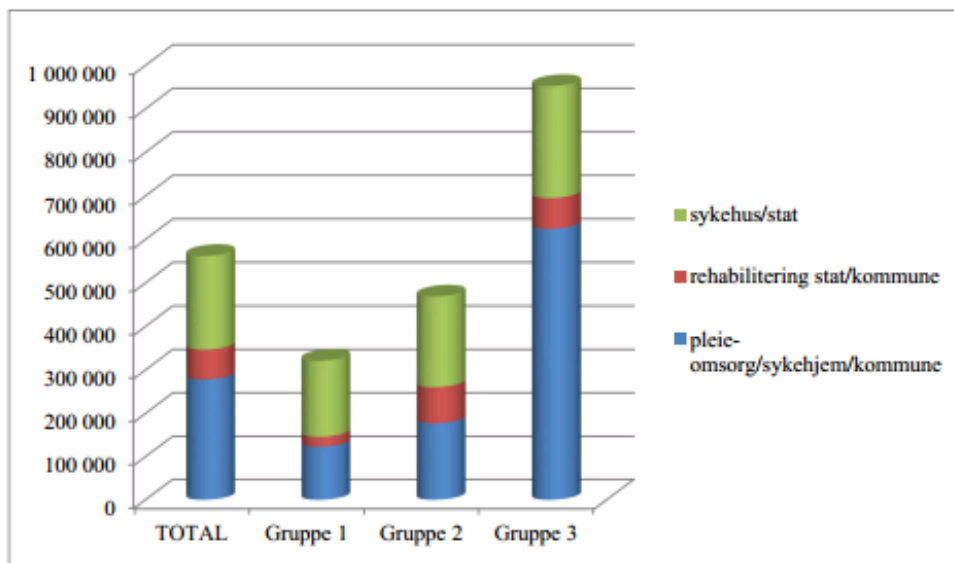
Ingvild Saltvedt

Overlege og forsker, Avd. for geriatri, St. Olavs hospital
Førsteamanuensis, Institutt for Nevromedisin, NTNU

Hoftebrudd i Norge

- 9000 brudd/ år
- Livstidsrisiko for kvinner > 60 år - 44%
- Kostnader ca 4,5 milliarder/år
- Ca 400 innlagt St.Olavs Hospital

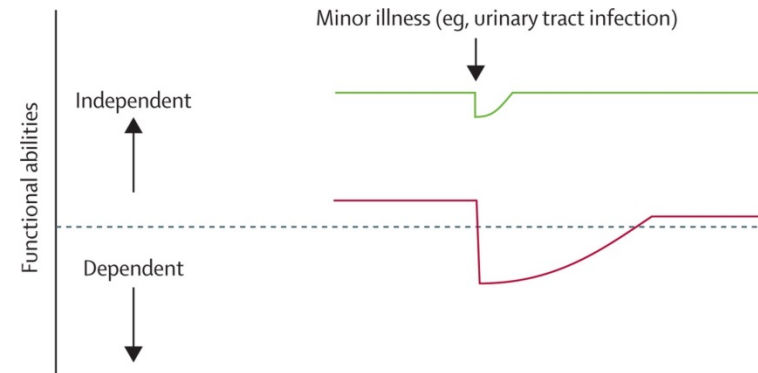

Figur 4. Kostnadsfordeling det første året etter hoftebrudd mellom stat og kommune for 3 definerte pasientforløp.

Folkehelseinstituttet, Hektoen, Rapport 2014 nr 3

Hvem er hoftebruddspasienten?

- Høy alder (90% over 70 år)
- Kvinner (75%)
- Sårbare (frail)
- Falltendens
- Komorbiditet
- Polyfarmasi
- Begynnende funksjonssvikt
- Kognitiv svikt (50% har demens, 50% får delirium)

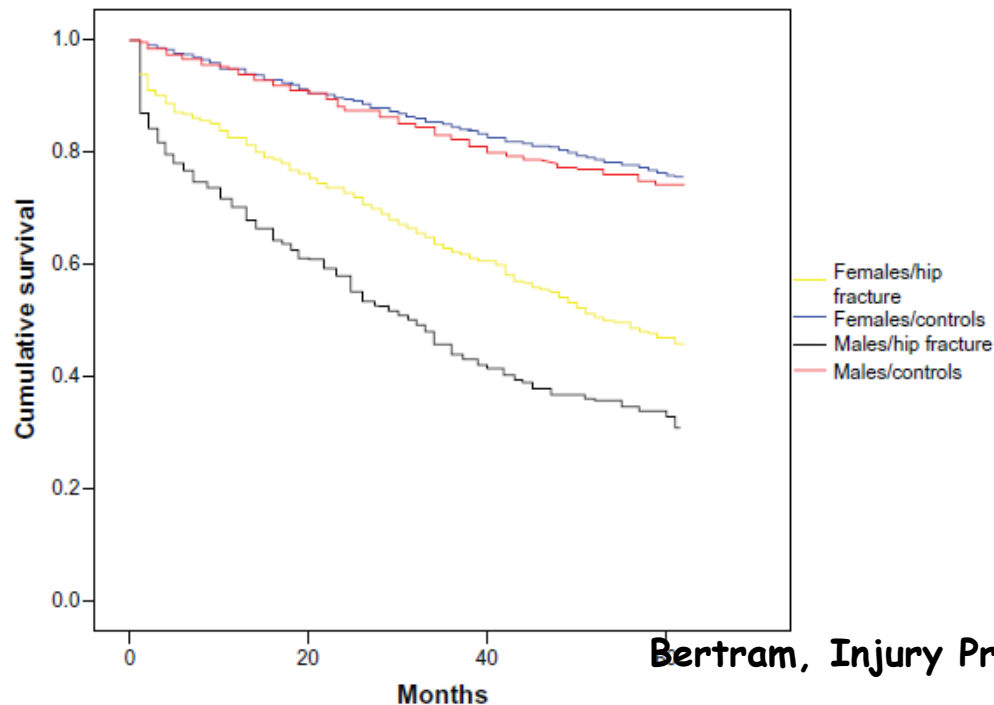

Geriatriske pasienter med hoftebrudd!

Aunais, Ostoeopor Int 2013, Bertram Injury Prev 2011, Clegg et al, The Lancet 2013

Prognosen

- Funksjonssvikt
- Nedsatt gangfunksjon
- Økt risiko for å trenge en sykehjems plass (20%)
- Økt dødelighet

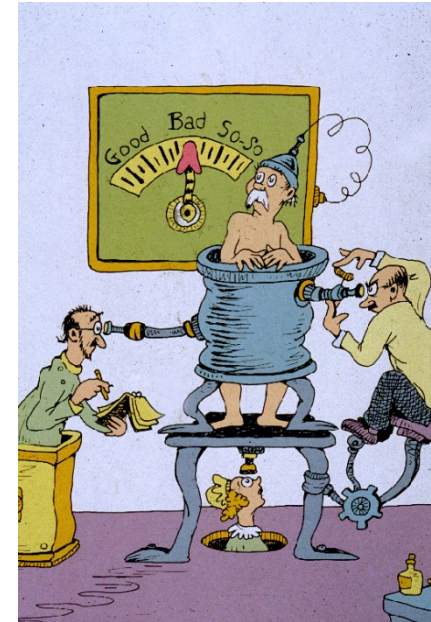

Bertram, Injury Prev 2011, Diamantopoulos, 2013

Bred geriatrisk utredning og behandling

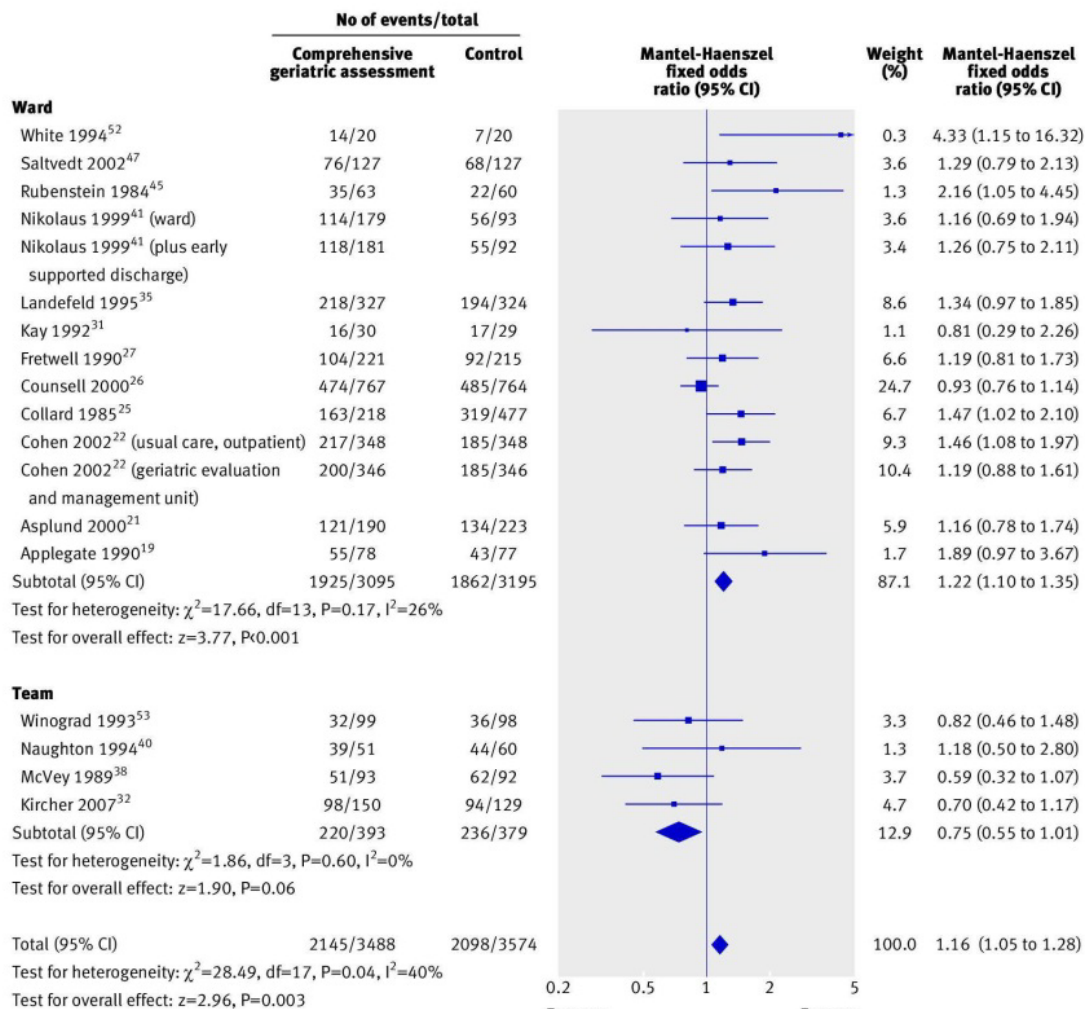
Utredning og behandling av skrøpelige eldre

- Systematisk
- Tverrfaglig
- Fokus på følgende aspekter:
  - Somatisk helse
  - Psykisk helse
  - Funksjon
  - Sosiale forhold
- Hensikt
  - God diagnostikk og behandling
  - Utforming av en koordinert og integrert plan for behandling og oppfølging, inklusive rehabilitering

LZ Rubenstein in *Geriatric Assessment Technology* 1995

Comprehensive geriatric assessment for older adults admitted to hospital: meta-analysis of randomised controlled trials

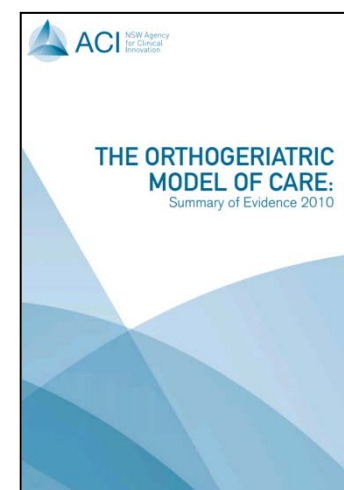
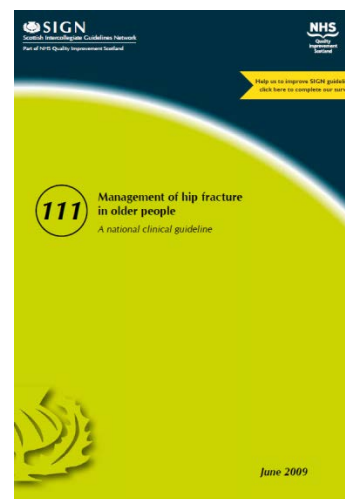
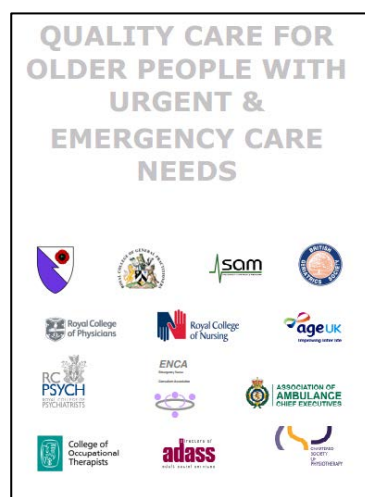
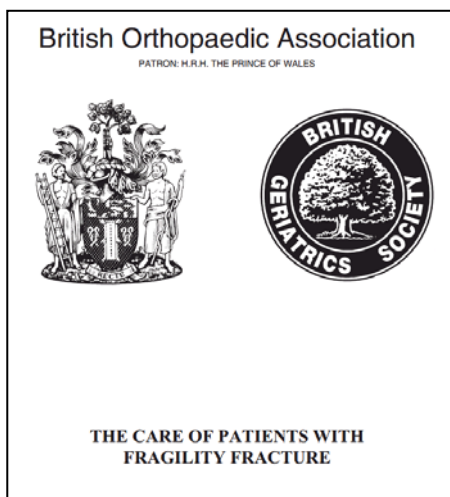
Ellis et al BMJ 2011

Test for subgroup differences: $\chi^2=9.06$, $df=1$, $P=0.003$, $I^2=89\%$

Fig 1 Odds ratios for living at home at end of follow-up (median 12 months) in elderly patients according to comprehensive geriatric assessment after emergency admission

Ortogeriatri

- Samarbeid mellom ortopeder og geriater i behandling av pasienter med "fragility fractures" - startet i England for over 50 år siden

Hoftebruddsprosjektene fra GeMS 2006 - 2015

1. OBSERVASJONS STUDIEN

2. ORTOGERIATRI STUDIEN

3. EVA-HIP (treningsstudie)

- 3000 screenet
- 800 inkludert
- 2800 enkeltkonsultasjoner
- 100 000 utfylte skjema

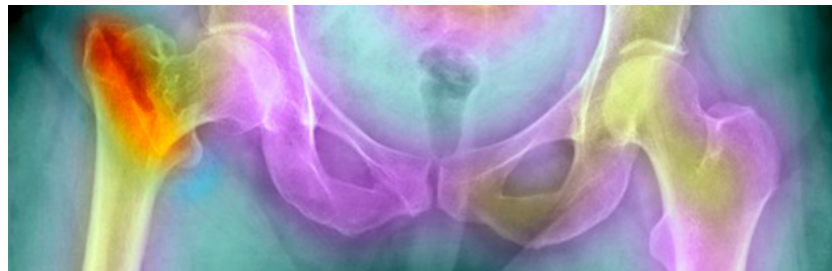
Forskningsspørsmålet

- Kan behandling av eldre hoftebruddspasienter i en geriatrisk sengepost gi tilleggsgevinst i forhold til vanlig behandling på Ortopedisk avdeling?

Design

- Klinisk kontrollert studie, randomisering i Akuttmottak
  - Intervensjon: ortogeriatrisk behandling på Avd. for geriatri
  - Kontroll: vanlig behandling på Ortopedisk avdeling
- Inklusjonskriterier:
  - Hjemmeboende, >70 år med gangfunksjon før bruddet
- N=397

Primært endepunkt:

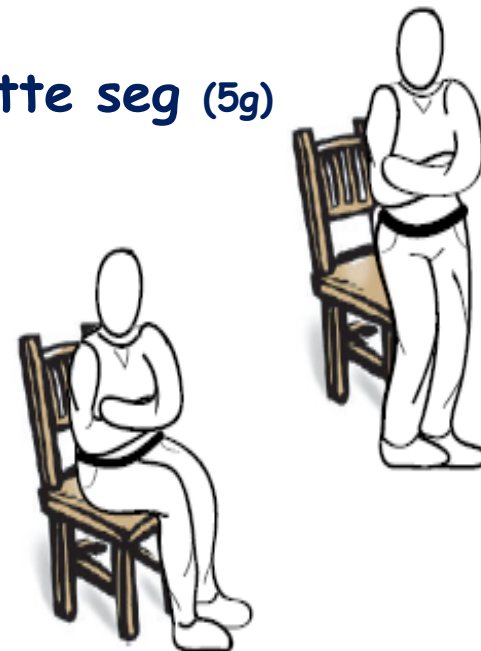
SPPB (0-12 poeng)

1. Balanse test

(3 ulike stillinger)

2. Reise/sette seg (5g)

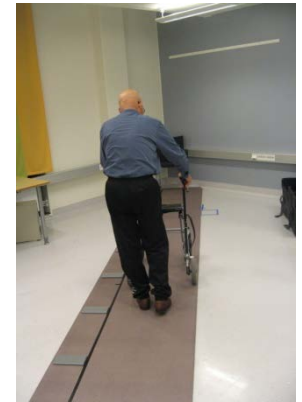
3. Ganghastighet (4-meter)

> 0,5 poeng forskjell er klinisk relevant
1 poeng forskjell er en betydelig forbedring.

Sekundære endepunkt

- ADL - Barthel Index - 0-20 poeng
- I-ADL - Nottingham extended ADL - 0-66 poeng
- Kognitiv funksjon MMSE - 0-30 poeng
- Livskvalitet (EQ-5D)
- Frykt for fall (FES-I)
- Aktivitetsmåling
- Ganganalyse
- Bruk av helsetjenester
- Kostnader

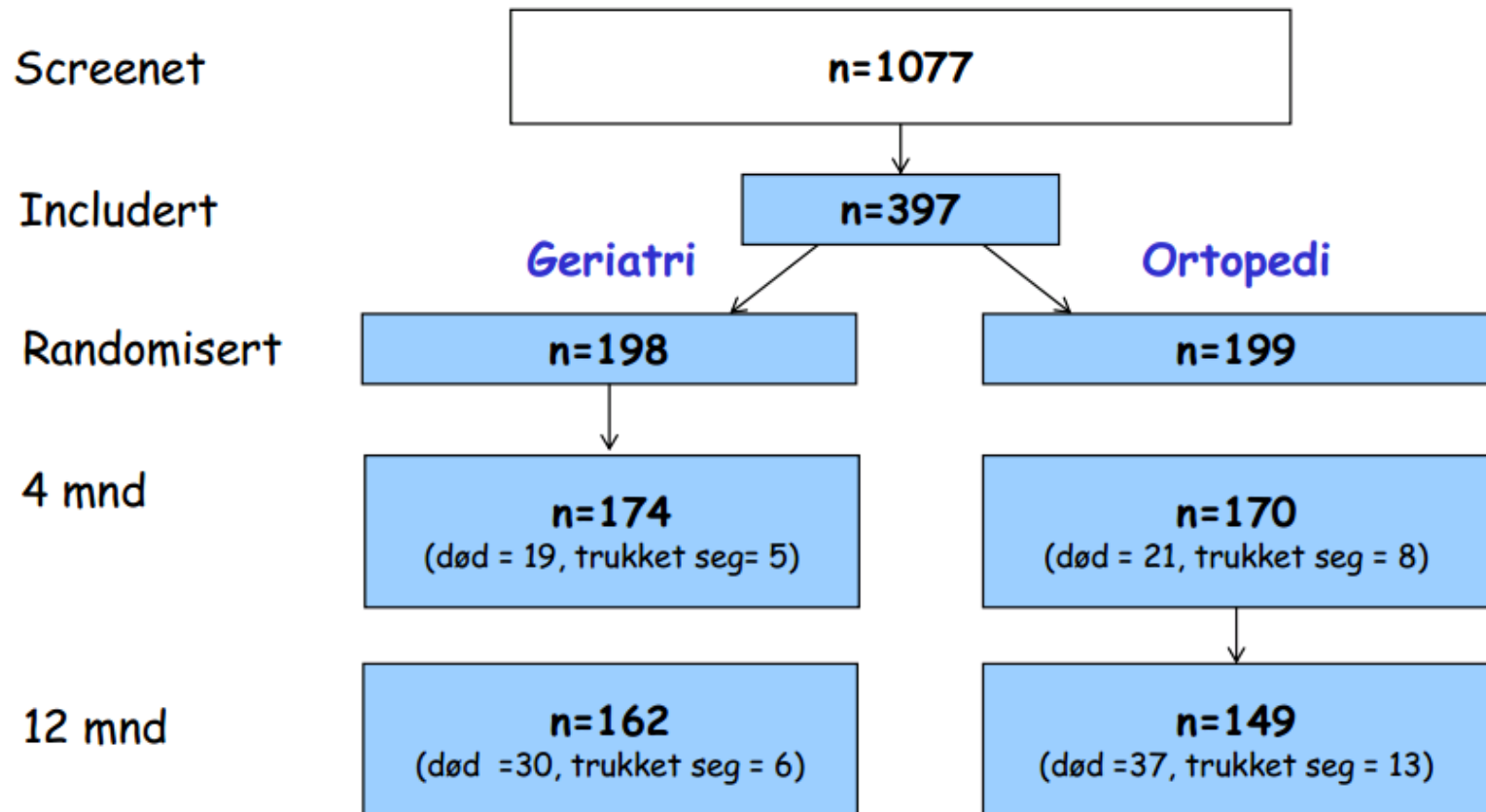
Bred geriatrisk utredning og behandling

Tverrfaglig samarbeid	Teamet: Leger, sykepleiere, hjelpepleiere, fysio- og ergoterapeuter Avklarte ansvarsfelt Tverrfaglige møter for å lage individuelle behandlingsplaner
Systematisk tilnærming	Sjekklistor Utrednings- og behandlingsprotokoller Standardiserte vurderingsskjema Screening for vanlige tilstander
Utredning og behandling	Somatisk helse: komorbide tilstander, legemiddelregime, smerter, fall, osteoporose osv Mental helse: kognitiv funksjon, depresjon, angst Funksjon: ADL, IADL*, mobilitet, sansesvikt, eliminasjon Sosial situasjon: bosted, nettverk, pårørendebelastning
Mobilisering og rehabilitering	Ut av sengen første postoperative dag Individualiserte planer for mobilisering og deltagelse i ADL integrert i pleieplaner
Utreiseplanlegging	Samarbeid med pasient, pårørende og primærhelsetjenesten Kartlegging av pre-fraktur funksjon, bosted og sosial situasjon Bestemme realistisk utreisedestinasjon 1.postoperative dag Sette kortsiktige og langsiktige mål Planlegge og organisere nødvendig hjelp og tiltak etter utreise (hjemmebasert omsorg eller institusjon, fysioterapi, hjelpemidler)

ADL: Activities of Daily Living: spising, personlig hygiene, påkledning, kontinens, bruk av toalett, forflytning, mobilitet, trappegang, dusjing. IADL – Instrumental Activities of Daily Living: bruk av telefon, innkjøp, matlaging, håndtere økonomi, transport, medikamenter, stell av bolig, vasking av klær

Pasientflyt

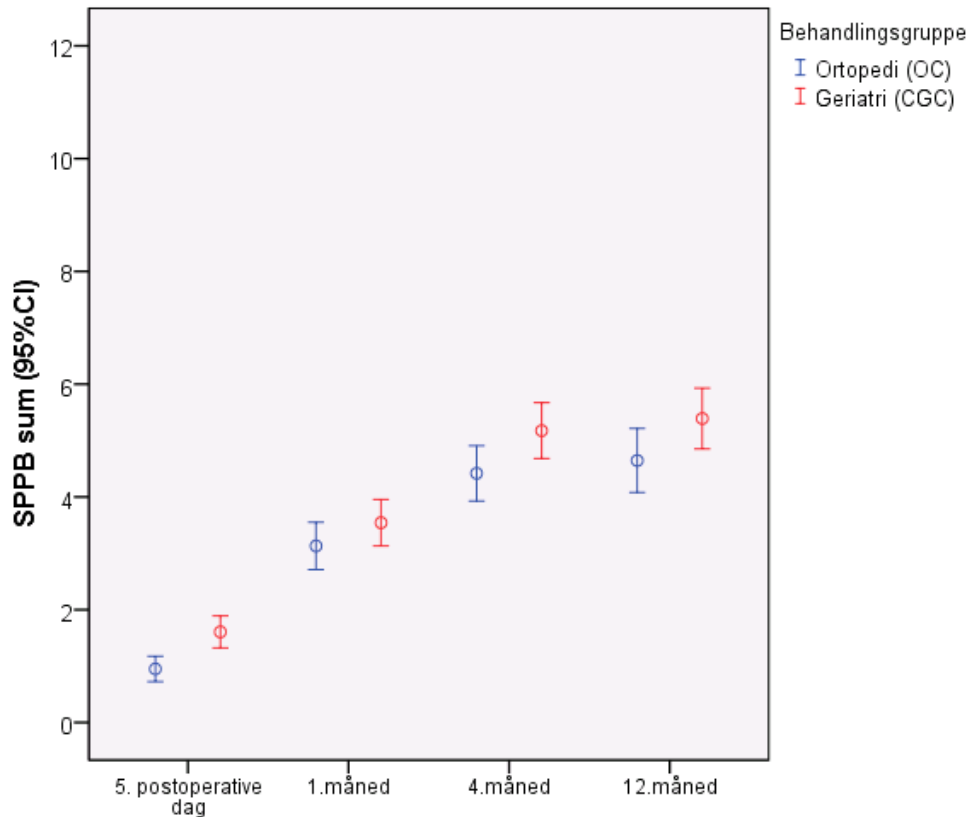
Inklusjon fra april 2008 til desember 2010, siste oppfølging jan 2012
Oppfølging 1, 4 og 12 mnd etter operasjon

Pasientkarakteristika

	Geriatrici n = 198	Ortopedi n = 199
Alder -mean (SD)	83.4 (5.4)	83.2 (6.3)
Kvinner - n (%)	145 (73.2)	148 (74.4)
Bor alene - n (%)	115 (58.1)	124 (62.3)
Barthel Index (0-20) - mean (SD)	18.3 (2.3)	18.3 (6.3)
Nottingham Extended (0-66) - mean (SD)	42.6 (17.8)	41.7 (17.4)
ASA skår (1-5) 3-5	109 (55.0)	117 (58.8)
Frakturtype - n (%)		
intrakapsulær	119 (60.1)	127 (63.8)
ekstrakapsulær	79 (39.9)	71 (36.1)
Kirurgisk behandling - n (%)		
Hemiprotese	76 (38.4)	88 (44.2)
Skruer	38 (19.2)	32 (16.1)
Plater og skruer	69 (34.8)	63 (31.7)

Mobilitet

SPPB – gjennomsnitt (SE)

	Geriatri	Ortopedi	p-verdi
1 mnd	3.6 (0.2)	3.1 (0.2)	0.08
4 mnd	5.1 (0.2)	4.4 (0.2)	0.01
12 mnd	5.3 (0.2)	4.6 (0.2)	0.023

Prestmo og Hagen et al, The Lancet 2015

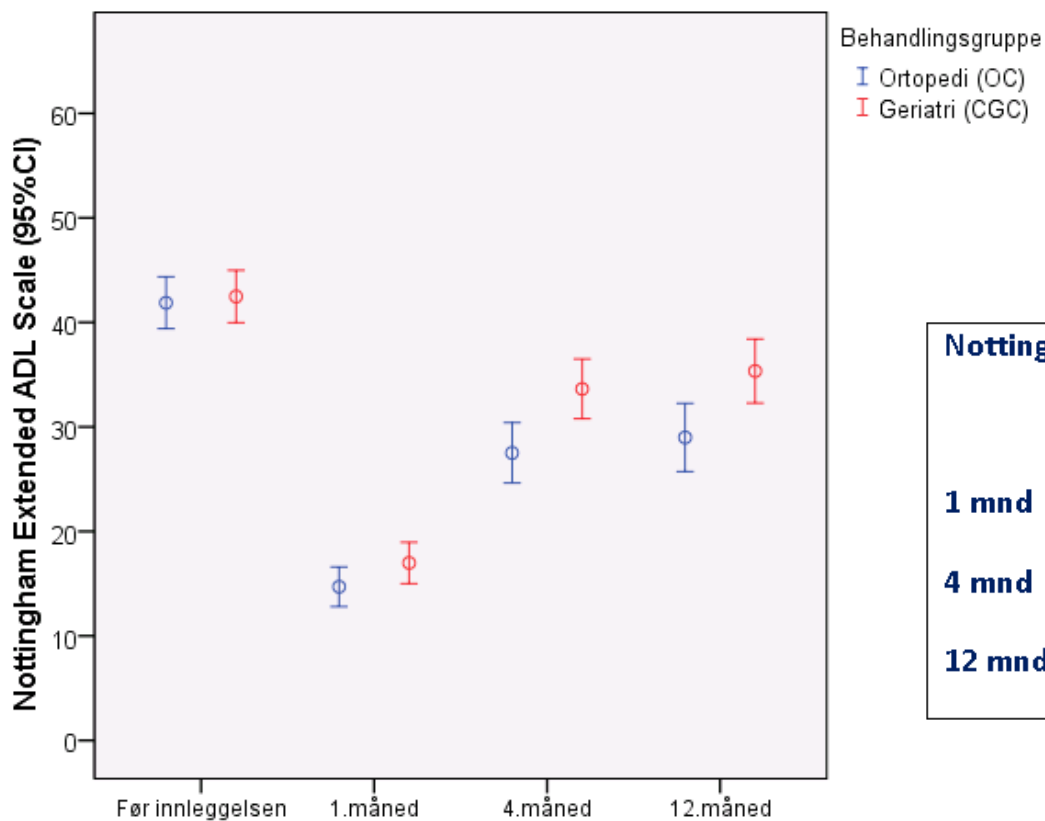
Gange ved 12 mnd

- Ganghastighet Bedre helse og funksjon
- Dobbel standfase Bedre kontroll
- Gangratio Redusert fallrisiko
- Variabilitet Mer energi effektiv gange
- Asymmeri Bedre tilheling av skaden

Pernille Thingstad, upubliserte data

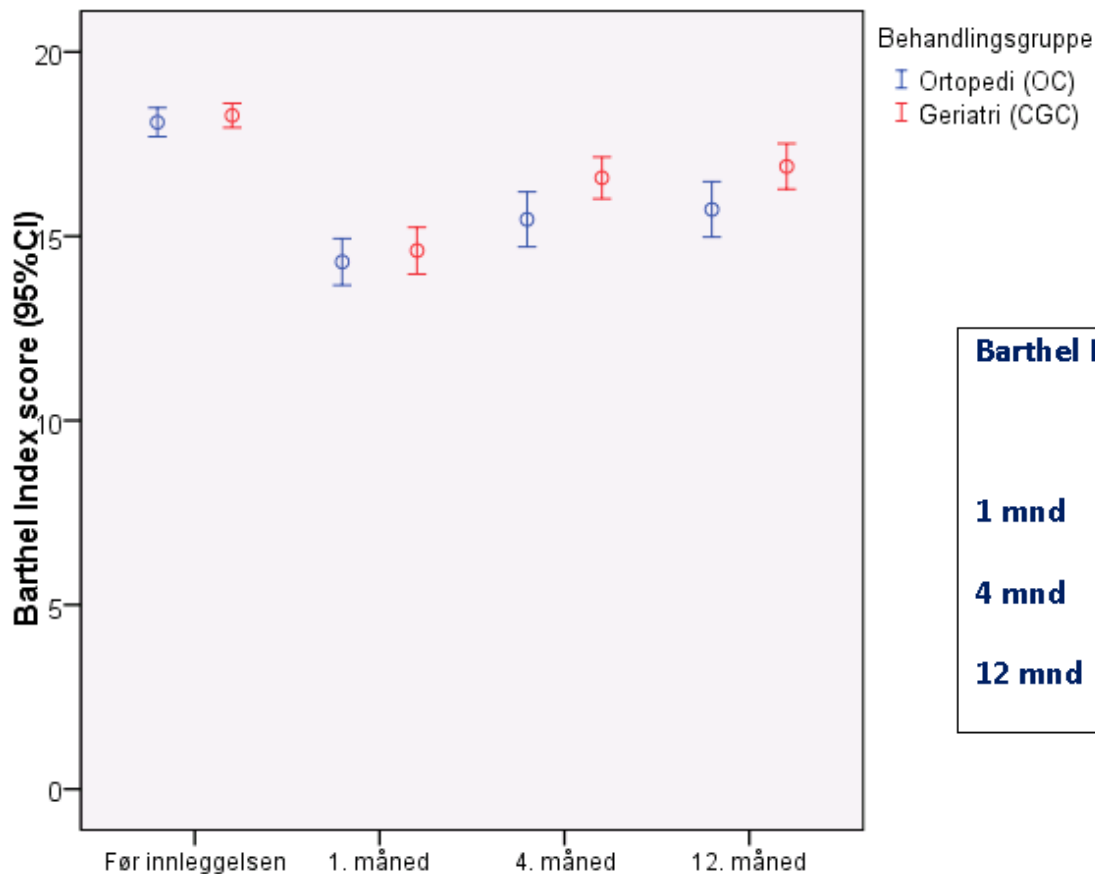
IADL

	Geriatrici	Ortopedi	p-verdi
1 mnd	17.1 (1.3)	14.9 (1.3)	0.22
4 mnd	33.6 (1.3)	27.4 (1.3)	0.001
12 mnd	35.2 (1.3)	28.8 (1.4)	0.001

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

ADL

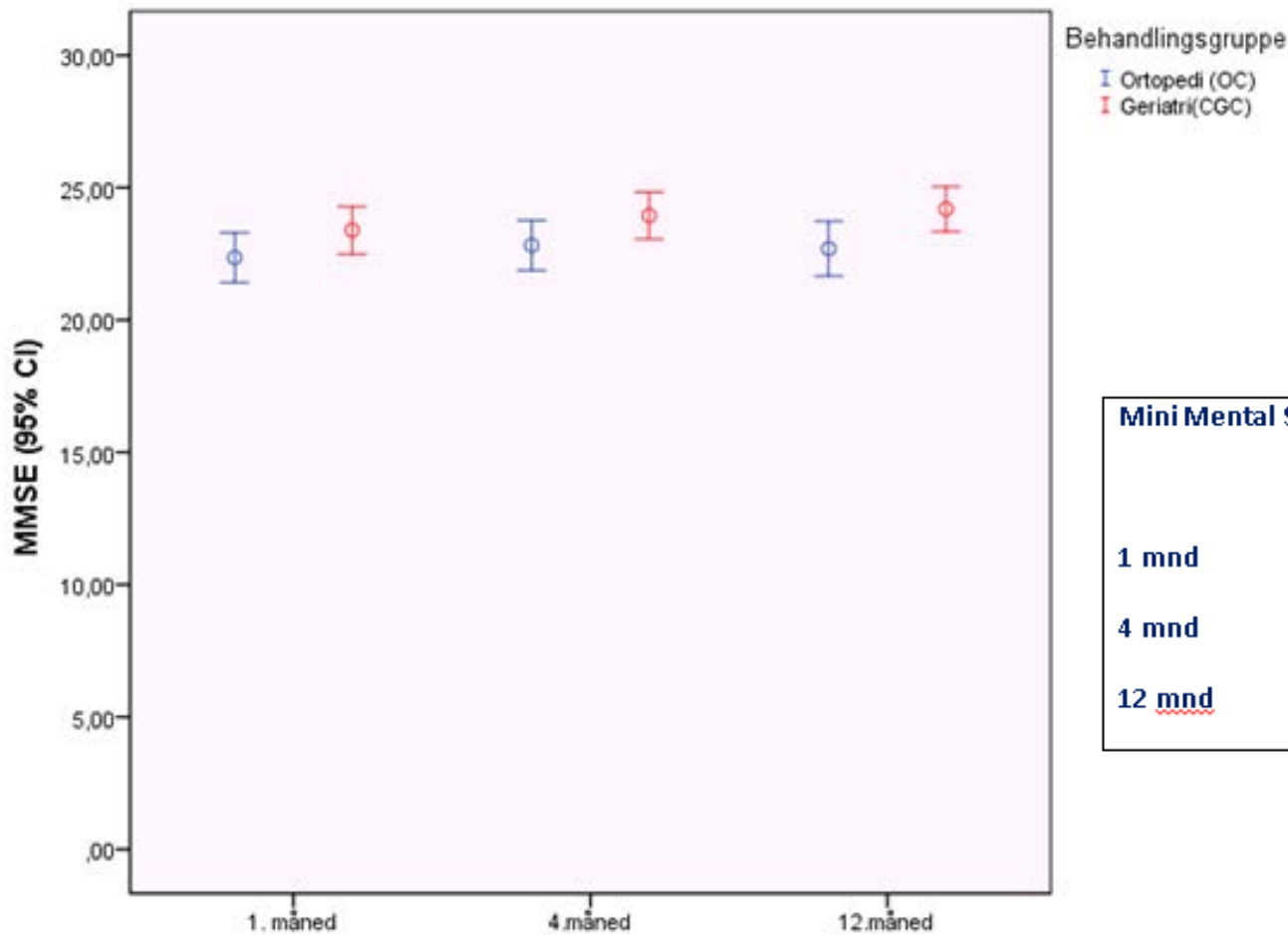

Barthel Index – gjennomsnitt (SE)

	Geriatrici	Ortopedi	p-verdi
1 mnd	14.5 (0.3)	14.2 (0.3)	0.43
4 mnd	16.3 (0.3)	15.3 (0.3)	0.013
12 mnd	16.5 (0.3)	15.3 (0.3)	0.007

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

Kognitiv funksjon

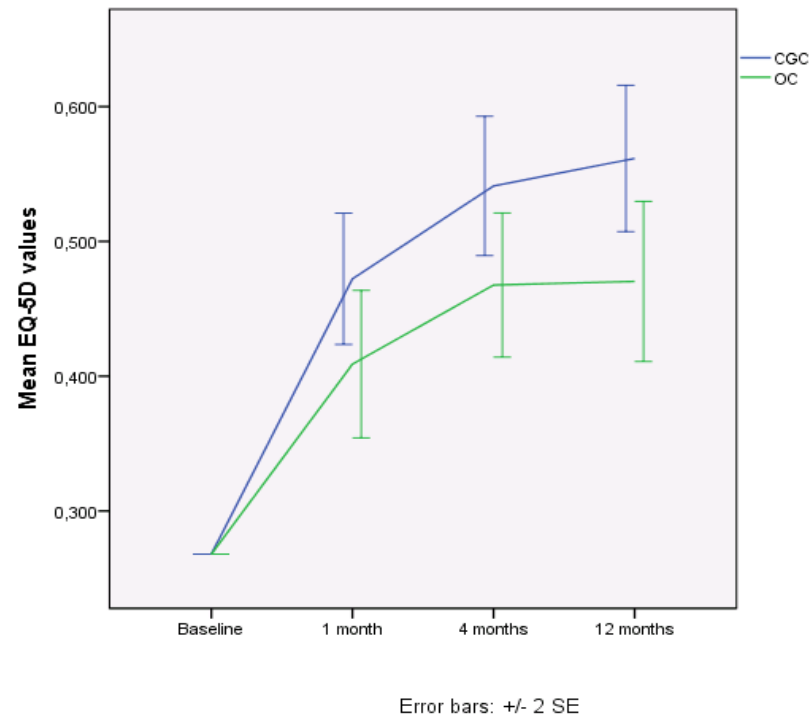

Mini Mental Status – gjennomsnitt (SE)				
	Geriatri	Ortopedi	p-verdi	
1 mnd	23.4 (0.4)	22.4 (0.5)	0.11	
4 mnd	23.9 (0.4)	22.8 (0.5)	0.08	
12 mnd	24.1 (0.5)	22.7 (0.5)	0.033	

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

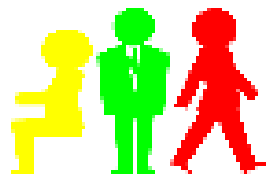
Subjektive mål

- Frykt for fall ↓
- Depresjon —
- Livskvalitet ↑

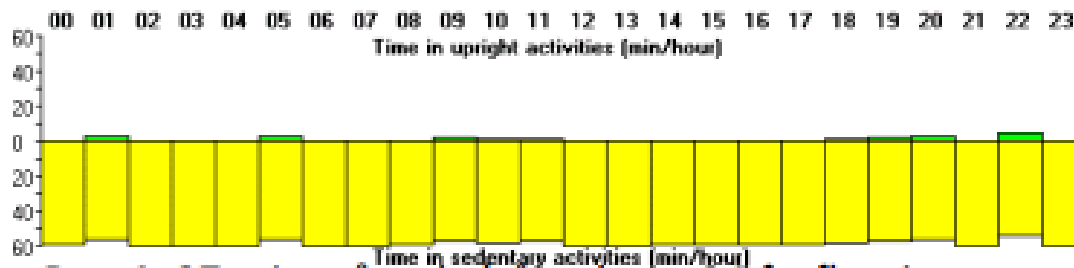

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

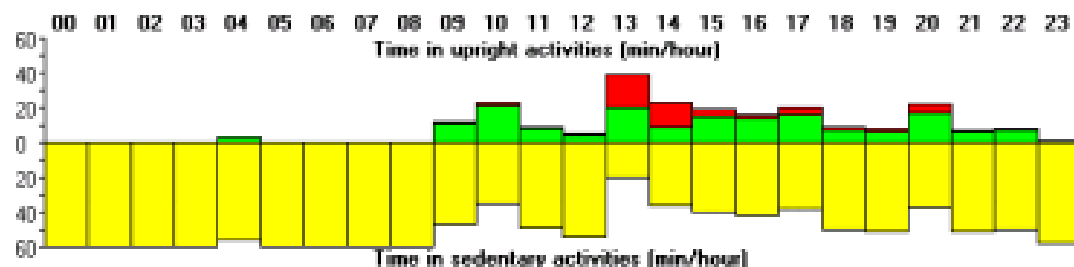
Aktivitetsmåling gjennom 24 timer

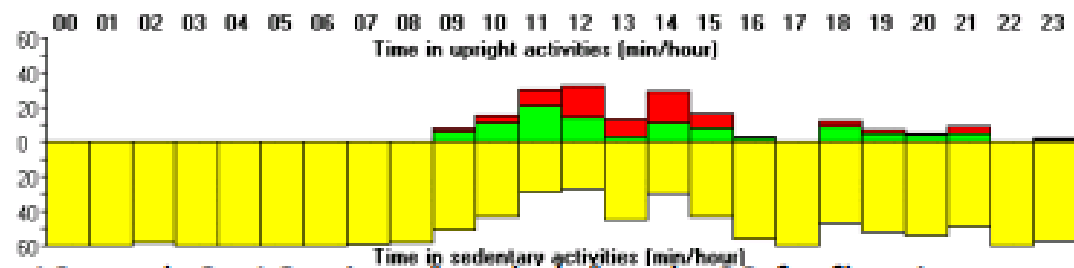
SIT/LIE STAND STEP

Dag 4: 27 min stående/gående og 34 forflytninger

4 mnd: 3t 58 min stående/gående 93 forflytninger

12 mnd: 3t 16 min stående/gående 93 forflytninger

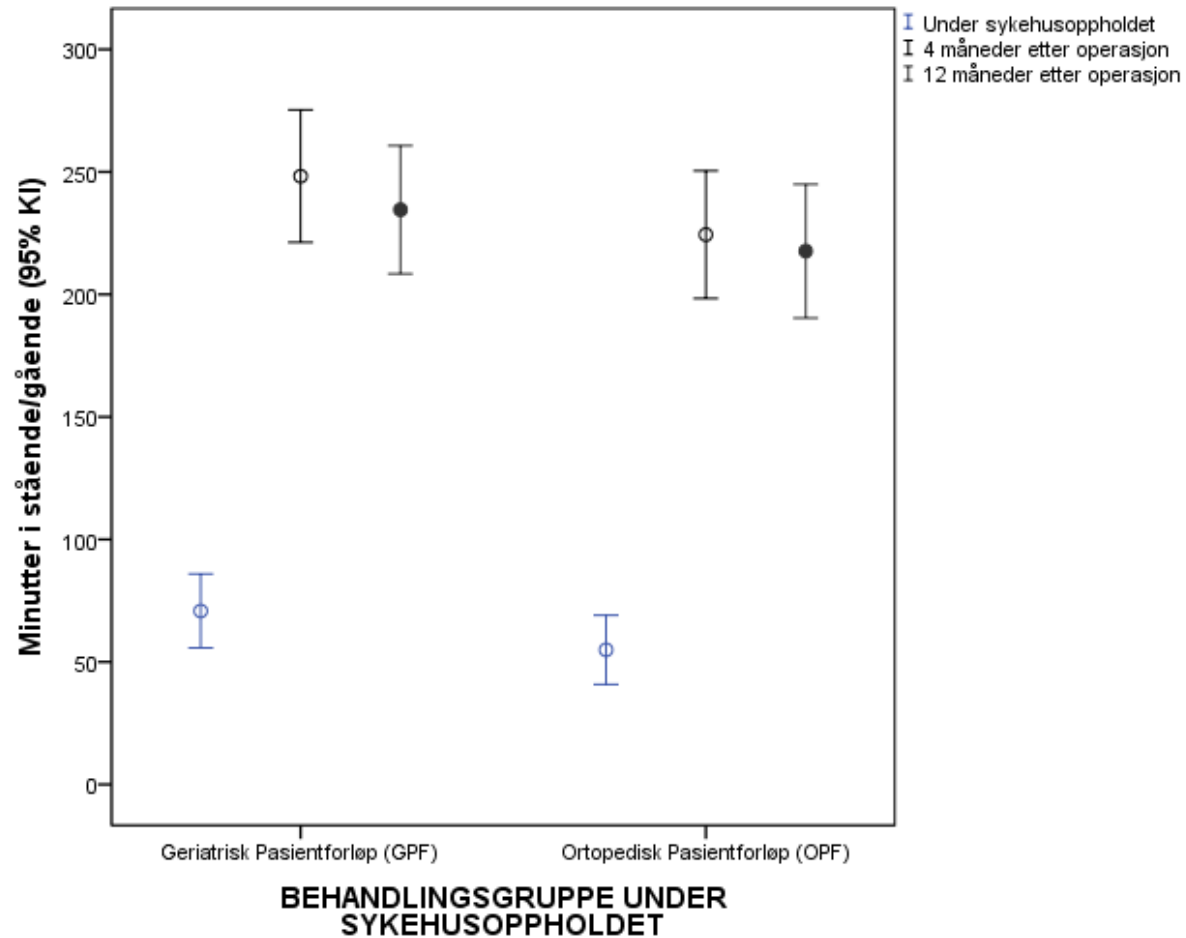
Tid stående / gående

Gruppeforskjeller:

Dag 4: 12.5 min, $p=0.016$

4 mnd: 35 min, $p=0.007$

12 mnd: 28 min, $p=0.025$

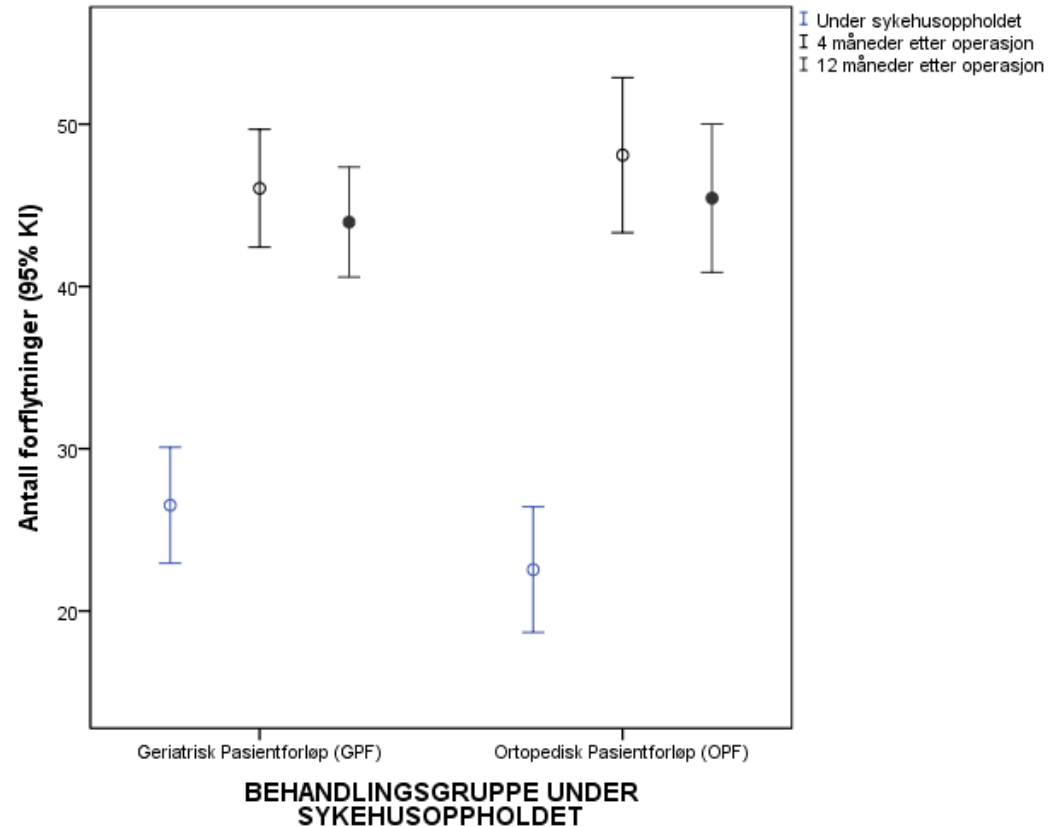
Taraldsen et al. 2014

Antall forflytninger

Gruppeforskjeller:

Dag 4: 5.1 flere
forflytninger, $p=0.007$

Ingen forskjell i antall
forflytninger ved 4 og
12 mnd

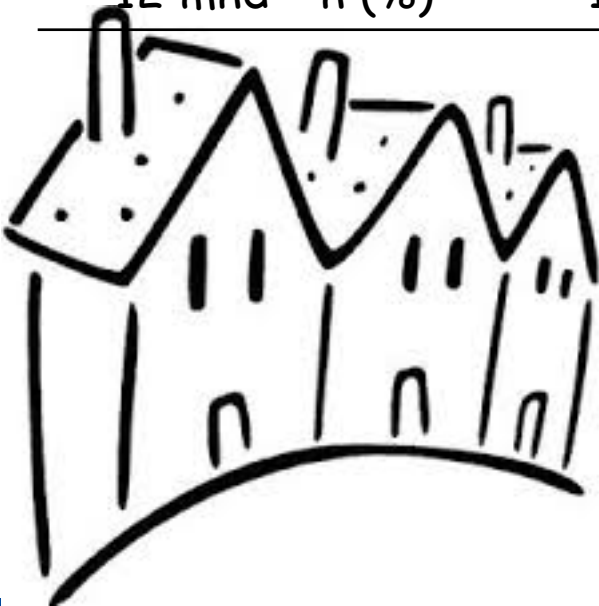

Taraldsen et al. 2014

Bosted

	Geriatrici	Ortopedi	forskjell	p-verdi
4 mnd - n (%)	154 (86.0)	141 (79.7)	6.4 (-1.5 to 14.2)	0.14
12 mnd - n (%)	140 (83.3)	122 (75.8)	7.6 (-1.2 to 16.2)	0.09

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

Tid i sykehus

	Geriatrici	Ortopedi	forskjell	p-verdi
Index oppholdet				
Liggetid -gjennomsnitt (SD)	12.6 (6.1)	11.0 (7.7)	1.7 (0.2 to 2.9)	0.025
12 mnd etter index oppholdet				
Dager - gj.snitt (SD)	5.6 (11.8)	8.4 (15.9)	-2.7 (-5.5 to 9.9)	0.053

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

Andre institusjoner

12 mnd etter inklusjon

	Geriatrici		Ortopedi			
	Gj.snitt (SD)		Gj.snitt (SD)		forskjell	p-verdi
Rehabilitering - dager	21.5 (24.4)		25.9 (30.0)		-4.1 (-9.5 to 1.3)	0.14
Sykehjem - dager	51.7 (104.9)		63.4 (114.6)		-13.7 (-35.4 to 8.1)	0.22

	Geriatri		Ortopedi		forskjell	P-verdi
Index oppholdet						
Direkte hjem- n (%)	47	(24.6)	20	(10.7)	13.9 (6.3 to 21.4)	0.001
Dager i institusjon 12 mnd etter bruddet						
Dager - gj.snitt (SD)	91.8	(110.5)	110.7	(121.4)	-18.3 (-41.3 to -4.6)	0.12

Kostnad per pasient (EUR 2010)

	Geriatri		Ortopedi		p-verdi
	Gj.snitt	Gj.snitt	forskjell		
Index oppholdet	11 868	9 537	2 331	(1 483 to 3 178)	<0.001
Sykehus etter index oppholdet	7 745	11 022	-3 277	(-6 784 to 230)	0.07
Rehabiliteringsopphold	8 105	9 633	-1 529	(-3 535 to 477)	0.14
Sykehjem	14 874	18 798	-3 923	(-10 164 to 2 318)	0.22
Andre helse og omsorgstjenester	11 741	10 469	1 489	(1 683 to 4 173)	0.40
Total kostnad	54 333	59 486	-5 152	(-13 311 to 3007)	0.22

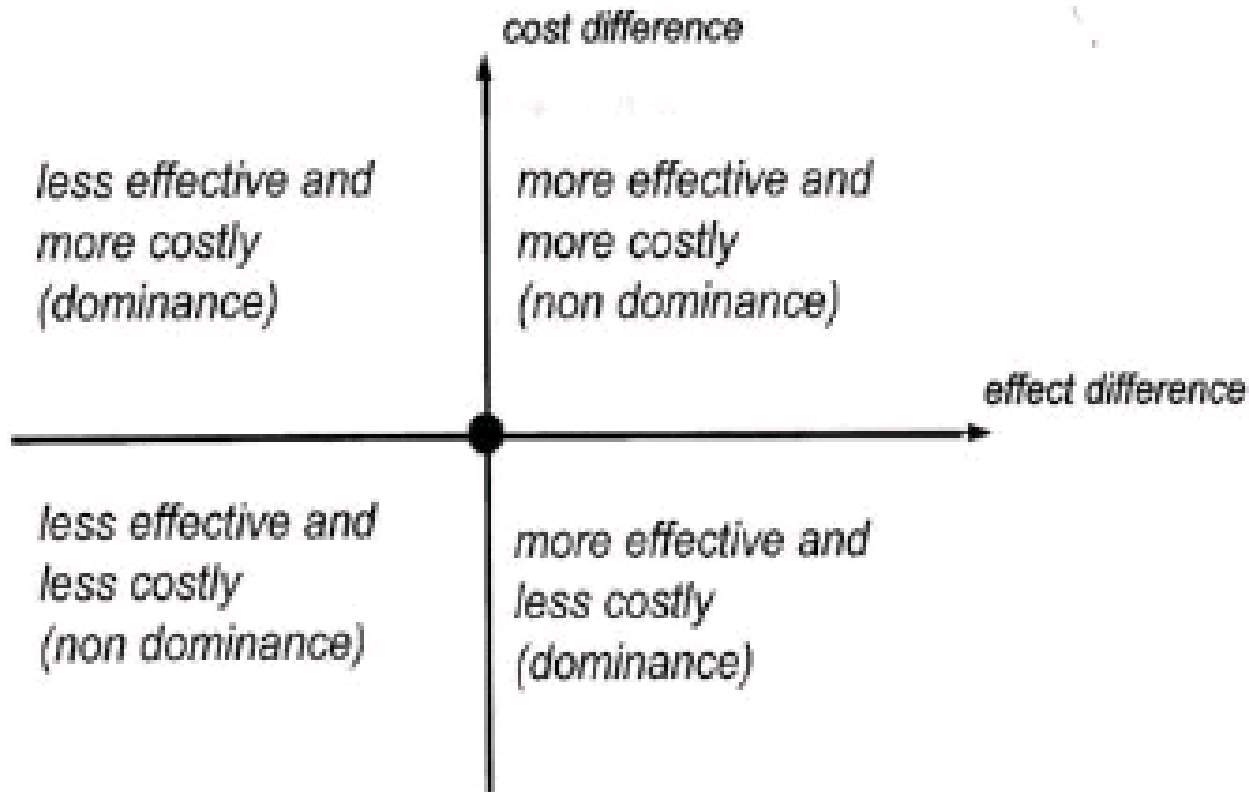
Quality adjusted life years - QALYs

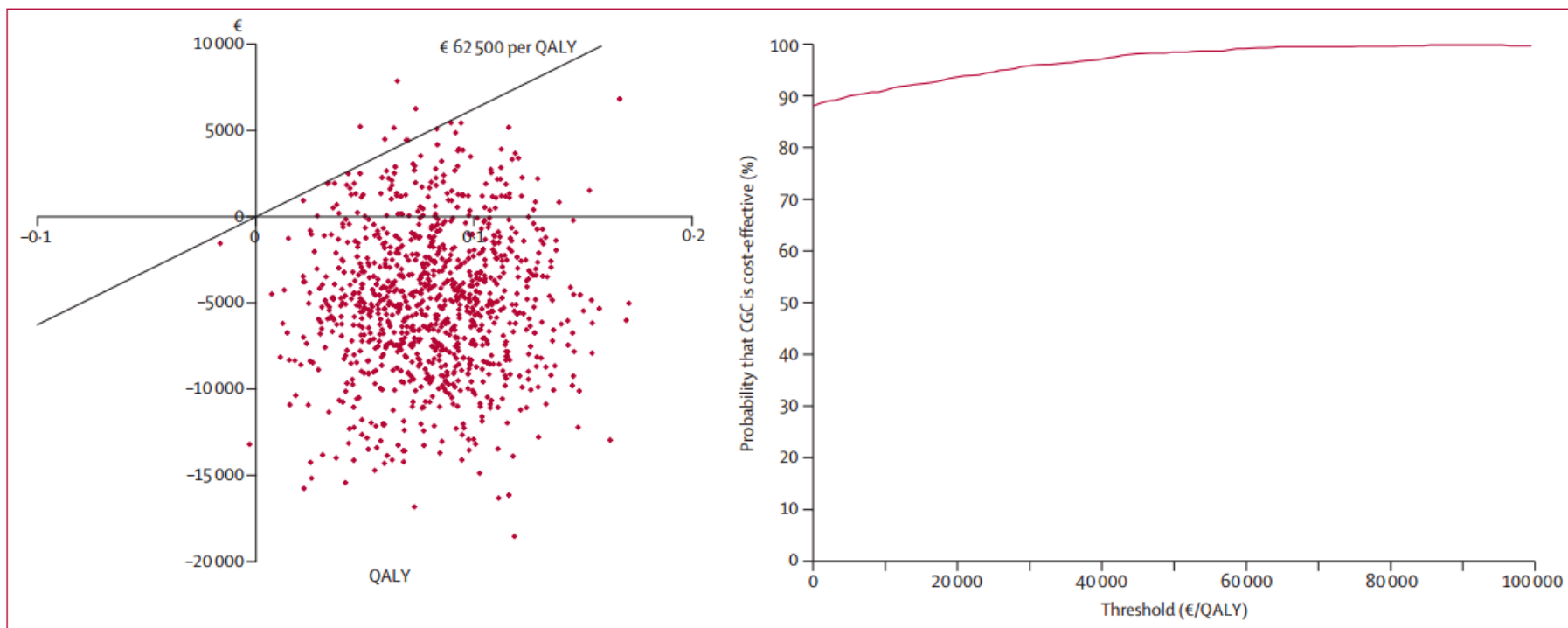
- Forventet levetid x livskvalitet

	Geriatrici		Ortopedic			
	Gj.snitt	(SE)	Gj.snitt	(SE)	forskjell	p-verdi
QALY	0.49	(0.02)	0.42	(0.02)	0.07 (0.01 to 0.13)	0.019

ICER-Incremental Cost Effectiveness Ratio

$$\text{ICER} = \frac{\text{kostnad geriatrik behandling} - \text{kostnad ortopedisk behandling}}{\text{forskjell i QALY}}$$

Figure 3: Cost per QALY analysis

The figure shows the cost-effectiveness plane and acceptability curve. CGC=comprehensive geriatric care. QALY=quality-adjusted life-years.

Prestmo, Hagen et al, The Lancet 2015

Articles

THE LANCET

Comprehensive geriatric care for patients with hip fractures: a prospective, randomised, controlled trial

Anders Prestmo, MD[†], Gunhild Hagen, MPhil[†], Olav Sletvold, PhD, Prof Jorunn L Helbostad, PhD, Pernille Thingstad, MSc, Kristin Taraldsen, PhD, Prof Stian Lydersen, PhD, Vidar Halsteinli, PhD, Turi Saltnes, MSc, Prof Sarah E Lamb, PhD, Lars G Johnsen, PhD, Dr Ingvild Saltvedt, PhD

[†] Joint first authors

Published Online: 04 February 2015

Status nå

Evidence

- Behandling ved tverrfaglig team i geriatriske sengeposter er effektivt for skrøpelige eldre pasienter med og uten hoftefraktur

Praksis

- De fleste geriatriske pasienter behandles ikke i geriatriske avdelinger
- Flertallet med "fragility fractures" blir ikke vurdert av geriater

Hva bør skje framover

- En gruppe utnevnt av direktøren jobber med implementering av ortogeriatry på St Olav
- Nasjonale veiledere må utarbeides
- Mer forskning og kvalitetssikringsarbeid nødvendig på hoftebrudd

Hvem står bak ?

Prosjektleder: Olav Sletvold

Planlegging og gjennomføring: Jorunn L Helbostad, Sarah Lamb, Ingvild Saltvedt

Planlegging: Arild Aamodt, Roar Johnsen, Jon Magnussen

PhD:

Anders Prestmo, Pernille Thingstad

Kristin Taraldsen, Gunhild Hagen

Helseøkonomi/statistikk:

Stian Lydersen, Vidar Halsteinli

Turi Saltnes, Lars Gunnar Johnsen

Master:

Elin Einarsen

Hovedoppgave:

Marianne Heltne

Rapport Helsedirektoratet:

Liv Faksvåg Hektoen

Klinisk behandling:

Avdeling for geriatri i samarbeid med

Ortopedisk avdeling og

Anestesiavdelingen

Finansiering/støtte:

Norges Forskningsråd, Helse Midt-Norge, Institutt for Nevromedisin, Samarbeidsorganet, St Olavs hospital, SINTEF og St Olavs fond for forskning og innovasjon, Trondheim kommune

Essensielt for gjennomføringen:

Samarbeid med Ortopedisk avdeling-
finansiering, stillinger, senger, opplæring

Samarbeid med Akuttmottak,
Anestesiavdelingen, Enhet for Anvendt
klinisk forskning

Hva har vært viktig?

Forskning:

Problemstillingen

Metoden

Gjennomføringen

Internasjonal samarbeidspartner

Høye ambisjoner tidlig

Stor pasientgruppe som er
ressurskrevende for samfunnet

Resultatene

Rammene:

Ledelsesforankring

Ortopedens bidrag

Problematisk:

Finansiering for PhD

Helsetjeneste forskning

I vår forskningsgruppe:

GERIATRI

- Geriatrisk behandling - RCT som viser bedre resultat ved behandling i geriatrik sengpost
- Hoftebruddstudien - bedre kliniske resultat, kostnadseffektiv og sparer 18 institusjonsdøgn per pasient.
- Sen rehabilitering ved hoftebrudd (EVA-HIP)- RCT -resultatene ikke klare

SLAG

- Behandling i slagenheter - RCT som viser at hjerneslag behandles best på slagenheter,
- Early supported discharge - rehabilitering kan skje like bra hjemme

